

KITARA

Umetniška gimnazija – glasbena smer; modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer; modul B: petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: kitara

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Volodja Balžalorsky, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Dalibor Bernatovič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Gal Faganel, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Anja Gaberc, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Miha Haas, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Antonije Hajdin, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Eva Hren Fras, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Hudnik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Franja Janež, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; mag. Kristian Kolman, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jaka Kopač, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danica Koren, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Slaven Kulenović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Sara Marinović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tomaž Rajterič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Marija Rome, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tatjana Špragar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Peter Ugrin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vojko Vešligaj, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Neli Zidar Kos, Glasbena šola Domžale; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola.

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-kitara_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 262191875](#)

ISBN 978-961-03-1345-8 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

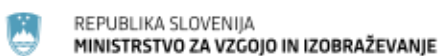
Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt kitara za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu kitara za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tessequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

27. 2. 2025 /// 15:45

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta.....	9
Temeljna vodila predmeta	10
Obvezujoča navodila za učitelje	10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih	11
Splošna didaktična priporočila	12
Splošna priporočila za vrednotenje znanja	13
Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta	15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 22

1. LETNIK	23
Tehnične prvine.....	23
Etude	26
Branje z lista	28
Harmonizacija s kitaro	30
Skladbe.....	32
2. LETNIK	34
Tehnične prvine.....	34
Etude	37
Branje z lista	38
Harmonizacija s kitaro	40
Skladbe.....	42
3. LETNIK	44
Tehnične prvine.....	44
Etude	46
Branje z lista	47
Harmonizacija s kitaro	48
Skladbe.....	49
4. LETNIK	51
Tehnične prvine.....	51
Etude	53
Branje z lista	55
Harmonizacija s kitaro	56

Skladbe.....57

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH59

1. letnik.....	59
TEHNIČNE PRVINE.....	59
ETUDE	59
BRANJE Z LISTA.....	60
HARMONIZACIJA S KITARO	60
SKLADBE.....	60
2. letnik.....	63
TEHNIČNE PRVINE.....	63
ETUDE	63
BRANJE Z LISTA.....	63
HARMONIZACIJA S KITARO	64
SKLADBE.....	64
3. letnik.....	66
TEHNIČNE PRVINE.....	66
ETUDE	67
BRANJE Z LISTA.....	67
HARMONIZACIJA S KITARO	68
SKLADBE.....	68
4. letnik.....	71
TEHNIČNE PRVINE.....	71
ETUDE	71
BRANJE Z LISTA.....	72
HARMONIZACIJA S KITARO	72
SKLADBE.....	72

PRILOGE76

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Obvezni predmet kitara je namenjen dijakom, ki se v obdobju srednješolskega izobraževanja želijo resneje ukvarjati z glasbo. Dijaka usmerja v profesionalno delo, zato zahteva poglobljen razvoj glasbenih umetniških sposobnosti ter sistematično pridobivanje glasbeno vsebinskega in tehničnega znanja ter veščin. Učni načrt ponuja predloge in rešitve, ki sledijo temu cilju. Znanje in veščine, pridobljene v tem izobraževalnem procesu, dijakom lahko omogočajo, da po končani umetniški gimnaziji nadaljujejo študij kitare na univerzitetni ravni. Hkrati jih ta znanja opolnomočijo za razumevanje kulturnozgodovinskega vidika glasbe in kitare ter vloge in možnosti delovanja glasbenika kitarista v sodobnem profesionalnem in splošnem družbenem in kulturnem kontekstu.

Predmet kitara ima za dijake, ki izberejo kitaro kot inštrument, ki bo postal glavno sredstvo njihovega glasbenega izražanja, osrednjo vlogo v izobraževalnem programu. Pri predmetu dijak na eni pridobiva znanje in veščine za tehnično obvladovanje inštrumenta, na drugi strani pa se razvija tudi njegova glasbena osebnost. Ker je pouk individualen, se učitelj lahko posveti vsakemu dijaku posebej in se tako prilagodi tehnični in siceršnji glasbeni ravni, s katero se dijak vpiše na srednjo šolo. Pričakovano je, da se v štirih letih, kolikor traja izobraževanje pri predmetu, tehnično znanje in glasbeno razumevanje dijaka dvigne do ravni, ki omogoča dobro obvladovanje z učnim načrtom predpisanega repertoarja in s tem tudi možnost nadaljevanja študija kitare na univerzitetni ravni. Preko glasbenega repertoarja, ki ga dijak izvaja v času šolanja, se razvija tudi njegovo razumevanje zgodovinsko-teoretičnega vidika glasbe in znotraj tega okvira predvsem glasbe za kitaro. Pouk pri inštrumentu je namreč povezovalno stičišče med praktičnim izvajanjem – igranjem inštrumenta – in teoretičnim znanjem, ki ga dijak pridobi pri drugih predmetih, kot so solfeggio, teorija glasbe, glasbeni stavek in zgodovina glasbe. Pridobljeno znanje in veščine se pri predmetu nadgrajujejo z razvojem osebne glasbene senzibilnosti dijaka, kar ga že vodi na pot razvoja lastnega umetniškega izraza na področju klasične kitare, kar je tudi eden od ključnih ciljev učnega načrta. Drugi enako pomemben cilj, ki ga zasleduje učni načrt, pa je razvoj znanja in veščin, ki omogočajo dijaku razumevanje in uporabo kitare tudi v kontekstu drugih glasbenih stilov in žanrov.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udeležanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Učitelji ob upoštevanju razvojnih zakonitosti dijakov in njihovih interesov avtonomno izbirajo glasbene vsebine (šole in tehnike, etude in skladbe) z namenom razvoja dijakove glasbene nadarjenosti ter poglobljanja njegove muzikalnosti, glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Pri dijakih je treba ob sistematični vadbi razvijati delovne navade in odnos do dela. Vadba naj ne postane avtomatična, dijake je treba usmerjati v način dela, pri katerem razvijajo tudi kritični pogled na svoj lastni delovni proces.

Pri vseh procesih razvoja sposobnosti, spretnosti in znanj je treba pri dijaku razvijati razumevanje posameznih postopkov. Dijak naj se ne česa ne zgolj nauči, temveč naj vsak korak ali element znanja v svojem napredku tudi razume, tako da ga je sposoben analizirati in vrednotiti.

Pri predmetu ne gre zgolj za specialne veščine in znanja igranja kitare. S temi veščinami in znanjem se pri predmetu prepletejo tudi teoretična znanja, ki jih dijak pridobiva pri drugih predmetih, predvsem s področij solfeggia, teorije glasbe, glasbenega stavka in zgodovina glasbe. Bolj ko bo dijak povezoval teoretična znanja s praktičnim igranjem, boljši temelj bo imel za svoj poustvarjalni umetniški razvoj, prav tako pa mu bo to razumevanje pomagalo odpirati poti tudi pri eventualnih sorodnih glasbenih udejstvovanjih.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Ker je pouk predmeta individualen, se od učitelja pričakuje, da se individualno osredotoči na posameznega dijaka. Pri dijaku naj spodbuja motivacijo in aktivno vključenost – sodelovanje pri lastnem delovnem procesu. Učitelj tudi poskrbi za dobro delovno vzdušje in varno učno okolje.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka ***Splošna didaktična priporočila*** in ***Splošna priporočila za vrednotenje znanja*** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdt>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek ***Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta*** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifikke.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka ***Didaktična priporočila za temo*** in ***Didaktična priporočila za skupino ciljev*** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka ***Priporočeni načini izkazovanja znanja*** in ***Opisni kriteriji***, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);

- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju, reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja) kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;
- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka),
- dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter
- kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov in glasbenih prireditev ter srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja pripevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovem prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezni letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pri vsaki temi (letniku) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pri individualnem pouku kitara je individualizacija temeljni didaktični princip: učitelj cilje, vsebine, tempo in načine izkazovanja znanja sproti prilagaja posameznemu dijaku ter napredku, ugotovljenemu s formativnim spremljanjem (nameni učenja, jasni kriteriji uspešnosti, sprotna povratna informacija, samovrednotenje in vrstniška povratna informacija). Pojem diferenciacija smiselno uporabljamo v skupinskih kontekstih (komorna igra, orkester, zbor), pri čemer učitelj v isti učni situaciji diferencira vloge, zahtevnost in podporo glede na različne zmožnosti dijakov. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka inštrumenta še bolj podpira individualizacijo (ob podpori formativnega spremljanja). Učitelj načrtuje cilje tako, da spodbuja dijakovo samostojnost pri glasbenih dejavnostih izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri komorni igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih in orkestrih. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in zgodovine glasbe, uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in kakovostnejši izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini ter pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pri vsaki skupini ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Individualni pouk inštrumenta se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop

1. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico v obsegu dveh ali treh oktav in kadenco,
- » zaigra etudo,
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v nizkih legah (1. in 2. lega),
- » zaigra akordično spremljavo ob enostavnejši melodiji,
- » renesansa, barok: zaigra dve skladbi ali dva stavka različnih karakterjev,
- » klasicizem: zaigra dve skladbi ali dva stavka sonate ali sonatine različnih značajev ali lažje variacije oziroma daljšo skladbo,
- » 19., 20. in 21. stoletje: zaigra dve stilsko različni skladbi.

Vsaj dve skladbi zaigra na pamet.

2. LETNIK

Dijak:

- » zaigra lestvico v obsegu dveh ali treh oktav in kadenco,
- » zaigra etudo,
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v višjih posameznih legah v nezapletenih ritmih,
- » zaigra akordično spremljavo ob harmonsko srednje zahtevni melodiji,
- » renesansa, barok: zaigra dve skladbi ali dva stavka različnih karakterjev,
- » klasicizem: zaigra dve skladbi ali dva stavka sonate ali sonatine različnih značajev ali lažje variacije oziroma daljšo skladbo,
- » 19., 20. in 21. stoletje: zaigra dve stilsko različni skladbi.

Vsaj dve skladbi zaigra na pamet.

3. LETNIK

Dijak:

- » izvede lestvico in kadenco,
- » zaigra etudo,
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju z menjavami leg v nezapletenih ritmih,
- » zaigra akordično spremljavo ob enostavnejši melodiji,
- » zaigra tri stavki baročne suite (sonate ali partite) ali fugo ali daljšo skladbo iz obdobja baroka,
- » klasicizem: zaigra sonato ali daljše variacije oziroma daljšo skladbo,
- » 19., 20. in 21. stoletje: zaigra dve stilsko različni skladbi, ena od njiju mora biti slovenskega avtorja.

Vsaj dve skladbi mora igrati na pamet.

4. LETNIK

Dijak:

- » zaigra etudo,
- » zaigra štiri stavke baročne suite ali preludij in fugo,
- » zaigra skladbo iz obdobja klasicizma,
- » zaigra skladbo po lastni izbiri iz 19., 20. ali 21. stoletja,
- » zaigra skladbo slovenskega avtorja.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

Dijak:

- » spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika (1.1.2.2),
- » analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi (1.1.4.1),
- » razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo (1.1.5.1),
- » vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje (1.3.1.1),
- » spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst (1.3.2.1),
- » uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih (1.3.4.1),
- » svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje (1.3.4.2),
- » živi kulturo in umetnost kot vrednoto (1.3.5.1).

Trajnostni razvoj

Dijak:

- » s pomočjo glasbe prepozna lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem (2.1.1.1),
- » gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov (2.1.3.1),
- » kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv (2.2.2.1),

- » sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost (2.4.2.1).

Zdravje in dobrobit

Dijak:

- » uravnava lastno doživljanje (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje (3.1.2.2),
- » z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost (3.1.4.1) in sprostitvev (3.2.3.2),
- » vključuje se v gibalne dejavnosti (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja (3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja (3.2.4.1),
- » razvija spretnost aktivnega poslušanja (3.3.2.1) in sodelovalne veščine (3.3.3.1).

Digitalna kompetentnost

Dijak:

- » pri iskanju informacij o glasbi (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo (4.2.1.1), (4.3.1.1), (4.3.2.1),
- » upravlja svojo digitalno identiteto (4.2.6.1),
- » prepozna tehnične težave in jih skuša reševati (4.5.1.1).

Podjetnost

Dijak:

- » uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov (5.1.2.1), (5.3.1.1),
- » vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev (5.3.5.2),
- » uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju (5.3.5.3).

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda

kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohgii/>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, *Etude*, *Branje z lista*, *Harmonizacija s kitaro* in *Skladbe*.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak v šolskem letu preigra vsaj deset etud.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: pogloblja ozaveščeno in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;

SC (3.2.1.1)

○: oblikuje nohte prstov desne roke v funkcionalnem smislu spretnega igranja in doseganja ustreznega tona;

○: razvija sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah desne roke: pri enoglasju (udarec posameznih prstov in menjalni udarec brez naslona in z naslonom), pri večglasju (linearna postavitvev, akordična postavitvev – arpeggio tehnika);

SC (3.2.3.2)

○: razvija sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah leve roke: pri osnovnih postavitvah leve roke in prstov, pri vezavah (tehnični legato), okraskih, barréjih, razponih (ekstenzijah), orientaciji na vratu in menjavah leg;

○: igra vaje, lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;

○: izvaja akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonalitete;

○: izvaja dvojemke (terce, sekste, oktave, decime);

- : izvaja naravne in umetne flažolete;
- : razvija dinamične in barvne razlike ter pizzicato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;
- » oblikuje ustrezen ton;
- » izkaže sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah leve in desne roke;
- » zaigra lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;
- » izvede akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonalitet;
- » zaigra lestvico v obsegu dveh ali treh oktav in kadenco.

TERMINI

○ lestvice ○ intervali ○ arpegii ○ kromatika ○ kadenca ○ naslon – apoyando ○ brez naslona
– tirando ○ vezave – tehnični legato ○ barrée ○ flažoleti

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Posebno pozornost naj učitelji namenijo drži telesa pri igranju inštrumenta, pri čemer so z izrazom »telo« mišljeni vsi deli telesa in ne le tisti, ki na prvi pogled aktivno sodelujejo pri igranju kitare. »Dobra oz. pravilna« drža telesa pri igranju kitare ni nekaj točno določenega (lahko pa bi rekli, da je dobra drža telesa zdrava drža). Odvisna je od več faktorjev, eden od glavnih so mere (velikost) kitarista. Pomembno pri drži telesa je, da se sedi na primerno visokem stolu, da je obremenitev trupa čim bolj simetrična, torej da je trup z glavo v pokončni ravnotežni drži brez posebne napetosti na kateri koli strani. Pri igranju kitare si pomagamo s pručko pod levo nogo oziroma z različnimi pripomočki (podstavki) pod kitaro, ki jih postavimo praviloma na levo stegno. Glede izbire načina (pručka ali različni podstavki) naj učitelj ravna v skladu s ciljem čim bolj zdrave telesne drže. Roki (tudi dlani in prsti) ter povezavi rok s trupom (ramenski obroč) naj bodo med igranjem čim bolj sproščene oziroma kontrolirano napete, kar pomeni, da je treba pri dijaku razvijati sposobnost kontrole napetosti svojega telesa. Tudi če nam uspe ohranjati »zdravo« držo telesa, pri igranju kitare vedno lahko govorimo o prisilni drži. Zaradi tega je treba dijake usmerjati v vadenje v časovnih intervalih, med katerimi je treba telo z razteznimi in sprostilnimi vajami razbremeniti. Tudi sicer naj učitelji dijake spodbujajo k zdravemu gibanju in telesni dejavnosti, da telo kompenzira ure sedenja pri študiju in vadenju.

Tehnične prvine so skupina ciljev, pri kateri naj se dijak osredotoči dejansko na tehnični vidik igranja inštrumenta, s čimer je mišljeno, da se osredotoča na držo telesa, gibe rok in prstov ter na kvaliteto tona, ki ga proizvede, in naj se ne prepusti »zamaknjenosti«, torej čustvenemu odzivu, ki jo sicer glasba sproži pri ljudeh. Na kratko rečeno, vse, kar dijak počne pri tej skupini ciljev, naj bo ozaveščeno, lahko bi rekli tudi racionalno kontrolirano.

Posamezne elemente tehničnih prvin (lestvice, arpeggi, vezave idr.) naj dijak najprej vadi in obvlada v počasnem tempu, dokler ne doseže čim bolj »brezhibne« izvedbe. Pri tem je pomembna vloga učitelja, ki mora oceniti sposobnost dijaka v danem obdobju razvoja. Šele ko je ta »brezhibnost« dosežena, je smiselno začeti oteževati vaje z ritmičnimi načini in povečevanjem hitrosti. V celotnem procesu je treba paziti na sproščenost drže in gibov.

Pri enoglasnih lestvicah (ne pri dvojemkah) naj dijak razvija igranje tako brez naslona kot z naslonom.

Pri flažoletih naj učitelj dijaku razloži fizikalno ozadje nastanka teh tonov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
- : muzikalno oblikuje ton, motiv in frazo;
- : izvaja razlikovanje melodije in spremljave v večglasju;
- : razvija hitrost igranja;
- : razvija dinamično in barvno razlikovanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje tehničnih prvin pri izvajanju etud;
- » izkaže muzikalno oblikovanje tona fraze in melodije pri izvajanju etud;
- » etude izvede v dinamični in barvni raznolikosti;
- » **zaigra etude.**

TERMINI

○ motiv ○ fraza ○ oblikovanje tona ○ etuda ○ dinamika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Etude so skupina ciljev, ki je po eni strani še zelo povezana s skupino ciljev tehnične prvine, po drugi strani pa daje dijakom že možnost določenega glasbenega izraza. Nemalokrat so lahko etude učna pot pri usvajanju glasbeno izraznih elementov. Učitelj naj izbere dijaku primerno težke etude, priporočeno je tudi, da se izbrane etude po tehnični plati navezujejo na prvine, s katerimi se dijak ukvarja pri skupini ciljev tehnične prvine. Priporočeno je, da dijak v zgodnejši fazi igranja posamezne skladbe na glas šteje dobe pri igranju.

Dijak naj poje posamezne glasove v skladbah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

BRANJE Z LISTA

CILJI

Dijak:

- : razvija veščino branja z lista na sistematičen način;
- : igra enoglasje in dvoglasje po posameznih strunah, v nizkih legah (1. in 2. lega);
- : igra enoglasje in dvoglasje v višjih posameznih legah;
- : igra enoglasje z menjavami leg;
- : igra večglasje (akordično) v nizkih legah (1. in 2. lega);
- : igra dvoglasje v višjih posameznih legah in z menjavo leg;
- : igra večglasje (akordično) v višjih posameznih legah in z menjavo leg.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže veščino branja v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v nizkih legah (1. in 2. lega) v nezapletenih ritmih;
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v nizkih legah (1. in 2. lega).

TERMINI

○ enoglasje ○ dvoglasje ○ večglasje ○ lege

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Razvijanje veščine branja z lista naj bo sistematično in naj se začne pri najlažji težavnosti, ki se potem lahko stopnjuje z izkazanim napredkom dijaka. Težavnost se stopnjuje z igranjem v višjih legah. Igranje v 1. in 2. legi je osnovna stopnja težavnosti. Priporočeno je, da dijak branje v višjih legah razvija tako, da najprej obvlada branje v posameznih višjih legah, in sicer najprej v 4., 5., 7. in 9. legi. Šele ko obvlada igranje v teh legah, naj nadaljuje branje v ostalih legah in šele nato branje z menjavanjem leg.

Priporočeno je, da dijak v začetni fazi igranja z lista na glas izgovarja imena tonov (parlato). Priporočeno je tudi, da zna dijak z besedami opisati, kje ležijo posamezni toni na ubiralki. Priporočeno je, da v notah ni označenih prstnih redov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

HARMONIZACIJA S KITARO

CILJI

Dijak:

- : spoznava/razume akordično naravo inštrumenta;
- : spoznava različne zapise akordov in jih igra na različnih položajih na inštrumentu;
- : analizira harmonski potek skladb;
- : razvija sposobnost za harmoniziranje melodij;
- : igra akordično spremljavo;
- : ob spremljavi akordov poje melodijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra akordično spremljavo ob enostavnejši melodiji.

TERMINI

- akord ○ harmonija ○ zaporedje akordov

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak igra osnovne akorde in kadence ter tudi slušno razume sosledje akordov in harmonizacijo melodije.

Z akordi spremlja sebe, ko poje melodijo (pesmi iz slovenskega in svetovnega ljudskega izročila, pesmi iz zabavne glasbe, izbrane melodije).

Z akordi spremlja učitelja, ki igra melodijo.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spozna splošne značilnosti, vlogo glasbe in položaj glasbenikov v obdobjih renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;

SC (1.3.2.1)

○: igra na pamet;

○: spozna glasbene oblike in izvajalsko prakso iz obdobj renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;

○: izvaja skladbe iz zgodovinskih obdobj renesanse, baroka, klasicizma in romantike na muzikalen način z upoštevanjem zgodovinskega stila;

○: spozna ustvarjalnost sodobnih avtorjev 20. in 21. stoletja;

SC (4.3.3.1)

○: spozna razvoj kitaristike na Slovenskem.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» z igranjem repertoarja iz renesanse in baroka izkaže poznavanje zgodovinskega stila izvajanja;

» izkaže razumevanje glasbenih oblik klasicističnega obdobja;

» izkaže razumevanje glasbenih oblik obdobja romantike in 20. stoletja;

» izkaže razumevanje glasbenega ustvarjanja avtorjev 21. stoletja in sodobnih slovenskih skladateljev;

» skladbo izvede muzikalno in tehnično precizno;

» iz obdobja renesanse in baroka zaigra dve skladbi ali dva stavka različnih karakterjev;

» iz obdobja klasicizma zaigra dve skladbi ali dva stavka sonate ali sonatine različnih značajev ali lažje variacije oziroma daljšo skladbo;

» iz obdobja 19., 20. in 21. stoletja zaigra dve stilsko različni skladbi;

» vsaj dve skladbi zaigra na pamet.

TERMINI

◦ renesansa ◦ barok ◦ klasicizem ◦ moderna glasba ◦ slovenska kitaristika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočamo, da dijaku razložimo, da gre pri glasbi renesanse in baroka za transkripcije, saj kitara v sedanji obliki takrat še ni obstajala. Zato so tudi vse historične izvajalske prakse prilagojene sodobnemu inštrumentu.

Priporočamo, da dijak posluša posnetke ali/in žive izvedbe skladb iz istih obdobij, kot so njegove skladbe, ki jih izvaja, a so bile napisane za druge solistične inštrumente ali pa za manjše ali večje zasedbe. Na ta način bo dela, ki jih izvaja, bolje razumel z vidikov zgodovinskega konteksta, stila in glasbene forme.

Dijaku je treba tudi podrobneje predstaviti te inštrumente ali zasedbe (s slikovnim gradivom in zvočnimi primeri).

Pri igranju transkripcij (s tem niso mišljene skladbe iz renesanse in baroka), kar je pogosta praksa pri kitaristih, naj se dijak seznani z originalno verzijo skladbe, tako z notnim gradivom kot s posnetki.

Če je le mogoče, naj se dijak pri vsaki skladbi, ki jo igra, seznani z različnimi izdajami tega dela. Priporočeno je pridobiti tudi prve izdaje oziroma celo rokopise (fotokopije) skladb. S primerjavo več tovrstnih virov spodbudimo kritičen pogled na dela, njihove verzije in tudi njihove izvedbe.

Priporočljivo je informirati dijaka o ozadju nastanka vseh del, ki jih igra, oziroma spodbujati njegovo zanimanje za tovrstno radovednost.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, *Etude*, *Branje z lista*, *Harmonizacija s kitaro* in *Skladbe*.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak v šolskem letu preigra vsaj deset etud.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja ozaveščenost in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitev leve in desne roke;
- : oblikuje nohte prstov desne roke v funkcionalnem smislu spretnega igranja in doseganja ustreznega tona;
- : razvija sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah desne roke: pri enoglasju (udarec posameznih prstov in menjalni udarec brez naslona in z naslonom), pri večglasju (linearna postavitvev, akordična postavitvev – arpeggio tehnika);
- : razvija sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah leve roke: pri osnovnih postavitvah leve roke in prstov, pri vezavah (tehnični legato), pri okraskih, barréjih, razponih (ekstenzijah), orientaciji na vratu in menjavah leg;
- : igra vaje, lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;
- : izvaja akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonaliteta;
- : izvaja dvojemke (terce, sekste, oktave, decime);
- : izvaja naravne in umetne flažolete;
- : razvija dinamične in barvne razlike ter pizzicato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;
- » oblikuje ustrezen ton;
- » izkaže sproščenost in spretnost pri tehničnih prvinah leve in desne roke;
- » zaigra lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav ter kadenco;
- » izvaja akordične kadenice z akordičnimi figuracijami glavnih tonalitet.

TERMINI

◦ lestvica ◦ kromatika ◦ intervali ◦ akordi ◦ ton

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Posebno pozornost naj učitelj nameni drži telesa pri igranju inštrumenta, pri čemer so z izrazom »telo« mišljeni vsi deli telesa in ne le tisti, ki na prvi pogled aktivno sodelujejo pri igranju kitare. »Dobra oz. pravilna« drža telesa pri igranju kitare ni nekaj točno določenega (lahko pa bi rekli, da je dobra drža telesa zdrava drža). Odvisna je od več faktorjev, eden od glavnih so mere (velikost) kitarista. Pomembno pri drži telesa je, da se sedi na primerno visokem stolu, da je obremenitev trupa čim bolj simetrična, torej da je trup z glavo v pokončni ravnotežni drži brez posebne napetosti na kateri koli strani. Pri igranju kitare si pomagamo s pručko pod levo nogo oziroma z različnimi pripomočki (podstavki) pod kitaro, ki jih postavimo praviloma na levo stegno. Glede izbire načina (pručka ali različni podstavki) naj učitelj ravna v skladu s ciljem čim bolj zdrave telesne drže. Roki (tudi dlani in prsti) ter povezavi rok s trupom (ramenski obroč) naj bodo med igranjem čim bolj sproščene oziroma kontrolirano napete, kar pomeni, da je treba pri dijaku razvijati sposobnost kontrole napetosti svojega telesa. Tudi če nam uspe ohranjati »zdravo« držo telesa, pri igranju kitare vedno lahko govorimo o prisilni drži. Zaradi tega je treba dijake usmerjati v vadenje v časovnih intervalih, med katerimi je treba telo z razteznimi in sprostilnimi vajami razbremeniti. Tudi sicer naj učitelji dijake spodbujajo k zdravemu gibanju in telesni dejavnosti, da telo kompenzira ure sedenja pri študiju in vadenju.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
- muzikalno oblikuje ton, motiv in frazo;
- izvaja diferenciacijo melodije in spremljave v večglasju;
- razvija hitrost igranja;
- razvija dinamično, agogično in barvno razlikovanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje tehničnih prvin pri izvajanju etud;
- » izkaže muzikalno oblikovanje tona fraze in melodije pri izvajanju etud;
- » etude izvede v dinamični, agogični in barvni raznolikosti;
- » **zaigra etude.**

TERMINI

- etuda ◦ dinamika ◦ fraza ◦ barva tona ◦ melodija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Natančnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

BRANJE Z LISTA

CILJI

Dijak:

- : razvija veščino branja z lista na sistematičen način;
- : igra enoglasje in dvoglasje po posameznih strunah, v nizkih legah (1. in 2. lega);
- : igra enoglasje in dvoglasje v višjih posameznih legah;
- : igra enoglasje z menjavami leg;
- : igra večglasje (akordično) v nizkih legah (1. in 2. lega);
- : igra dvoglasje v višjih posameznih legah in z menjavo leg;
- : igra večglasje (akordično) v višjih posameznih legah in z menjavo leg.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže veščino branja v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v višjih posameznih legah v nezapletenih ritmih;
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju v višjih posameznih legah v nezapletenih ritmih.

TERMINI

○ enoglasje ○ dvoglasje ○ večglasje ○ lege ○ akordi

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak v začetni fazi igranja z lista na glas izgovarja imena tonov (parlato).

Priporočeno je, da v notah ni označenih prstnih redov.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

HARMONIZACIJA S KITARO

CILJI

Dijak:

- : spoznava/razume akordično naravo inštrumenta;
- : spoznava različne zapise akordov in jih igra na različnih položajih na inštrumentu;
- : analizira harmonski potek skladb;
- SC (1.1.4.1)
- : razvija sposobnost za harmoniziranje melodij;
- : igra akordično spremljavo;
- : ob spremljavi akordov poje melodijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra akordično spremljavo ob enostavnejši melodiji.

TERMINI

- harmonizacija ◦ akordi ◦ melodija ◦ spremljava

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočeno je, da dijak igra osnovne akorde in kadence ter tudi slušno razume sosledje akordov in harmonizacijo melodije.

Z akordi spremlja sebe, ko poje melodijo (pesmi iz slovenskega in svetovnega ljudskega izročila, pesmi iz zabavne glasbe, izbrane melodije).

Z akordi spremlja učitelja, ki igra melodijo.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja .
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna splošne značilnosti, vlogo glasbe in položaj glasbenikov v obdobjih renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;
- : igra na pamet;
- : spozna glasbene oblike in izvajalsko prakso iz obdobj renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;
- : izvaja skladbe iz zgodovinskih obdobj renesanse, baroka, klasicizma in romantike na muzikalen način z upoštevanjem historičnega stila;
- : spozna ustvarjalnost sodobnih avtorjev 20. in 21. stoletja;
- : spozna razvoj kitaristike na Slovenskem;
- I: *ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbe razume in o njej kritično razmišlja.*
- SC (2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » z igranjem repertoarja iz renesanse in baroka izkaže poznavanje historičnega stila izvajanja;
- » izkaže razumevanje glasbenih oblik klasicističnega obdobja;
- » izkaže razumevanje glasbenih oblik obdobja romantike in 20. stoletja;
- » izkaže razumevanje glasbenega ustvarjanja avtorjev 21. stoletja in sodobnih slovenskih skladateljev;
- » izkaže muzikalno in tehnično precizno izvedbo skladb;
- » iz obdobja renesanse in baroka zaigra dve skladbi ali dva stavka različnih karakterjev;
- » iz obdobja klasicizma zaigra dve skladbi ali dva stavka sonate ali sonatine različnih značajev ali lažje variacije oziroma daljšo skladbo;
- » iz obdobja 19., 20. in 21. stoletja zaigra dve stilsko različni skladbi;
- » vsaj dve skladbi zaigra na pamet.

TERMINI

◦ renesansa ◦ barok ◦ klasicizem ◦ moderna glasba ◦ slovenska kitaristika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Priporočamo, da učitelj dijaku razloži, da gre pri glasbi renesanse in baroka za transkripcije, saj kitara v sedanji obliki takrat še ni obstajala. Zato so tudi vse historične izvajalske prakse prilagojene sodobnemu inštrumentu.

Priporočeno je, da dijak posluša posnetke ali/in žive izvedbe skladb iz istih obdobij, kot so njegove skladbe, ki jih izvaja, a so bile napisane za druge solistične inštrumente ali pa za manjše ali večje zasedbe. Na ta način bo dela, ki jih izvaja, bolje razumel z vidikov zgodovinskega konteksta, stila in glasbene forme.

Priporočeno je dijaku tudi podrobneje predstaviti te inštrumente ali zasedbe (s slikovnim gradivom in zvočnimi primeri).

Pri igranju transkripcij (tu niso mišljene skladbe iz renesanse in baroka), kar je pogosta praksa pri kitaristih, naj se dijak seznani z originalno verzijo skladbe, tako z notnim gradivom kot s posnetki.

Če je le mogoče, naj se dijak pri vsaki skladbi, ki jo igra, seznani z različnimi izdajami tega dela. Priporočeno je pridobiti tudi prve izdaje oziroma celo rokopise (fotokopije) skladb. S primerjavo več tovrstnih virov spodbudimo kritičen pogled na dela, njihove verzije in tudi njihove izvedbe.

Priporočljivo je informirati dijaka o ozadju nastanka vseh del, ki jih igra, oziroma spodbujati njegovo zanimanje za tovrstno radovednost.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, *Etude*, *Branje z lista*, *Harmonizacija s kitaro* in *Skladbe*.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak v šolskem letu preigra vsaj deset etud.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija sproščenost in spretnost pri zahtevnejših prvinah desne roke: arpeggio, tremolo, rasgueado, tambora;
- : razvija sproščenost in spretnost pri zahtevnejših tehničnih prvinah leve roke: pri osnovnih postavitvah leve roke in prstov, pri vezavah (tehnični legato), pri okraskih, barréjih, razponih (ekstenzijah), orientaciji na vratu in menjavah leg;
- : igra vaje, lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;
- : izvaja akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonalit;
- : izvaja dvojemke (terce, sekste, oktave, decime);
- : izvaja naravne in umetne flažolete;
- : izvaja artikulacijo: legato, non legato, staccato, portato;
- SC (1.1.2.1)
- : razvija dinamične in barvne razlike ter pizzicato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;
- » izkaže oblikovanje ustreznega tona;
- » izkaže sproščenost in spretnost pri zahtevnejših tehničnih prvinah leve in desne roke;
- » **zaigra lestvico in kadenco.**

TERMINI

- lestvica ◦ kadenca ◦ kromatika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
- muzikalno oblikuje ton, motiv in frazo; **SC** (3.3.2.1)
- izvaja diferenciacijo melodije in spremljave v večglasju;
- razvija hitrost igranja;
- razvija dinamično, agogično in barvno razlikovanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje tehničnih prvin pri izvajanju etud;
- » izkaže muzikalno oblikovanje tona fraze in melodije pri izvajanju etud;
- » etude izvede v dinamični, agogični in barvni raznolikosti;
- » **zaigra etude.**

TERMINI

- oblikovanje tona ○ motiv ○ fraza ○ etuda ○ dinamika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

BRANJE Z LISTA

CILJI

Dijak:

- : razvija veščino branja z lista na sistematičen način;
- : igra enoglasje in dvoglasje po posameznih strunah, v višjih legah (do VII. lege);
- : igra večglasje v višjih posameznih legah;
- : igra enoglasje z menjavami leg;
- : igra večglasje (akordično) v višjih legah (do VII. lege);
- : igra večglasje v višjih posameznih legah;
- : igra večglasje (akordično) z menjavami leg.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže veščino branja v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju z menjavami leg v nezapletenih ritmih;
- » izvede branje z lista v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju z menjavami leg v nezapletenih ritmih.

TERMINI

○ enoglasje ○ dvoglasje ○ večglasje ○ lege

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

HARMONIZACIJA S KITARO

CILJI

Dijak:

- : spoznava/razume akordično naravo inštrumenta;
- : spoznava različne zapise akordov in jih igra na različnih položajih na inštrumentu;
- SC (1.1.2.2)
- : analizira harmonski potek skladb;
- : razvija sposobnost za harmoniziranje melodij;
- : igra akordično spremljavo;
- : ob spremljavi akordov poje melodijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra akordično spremljavo ob harmonsko srednje zahtevni melodiji.

TERMINI

- akord
- harmonija
- zaporedje akordov

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spoznava splošne značilnosti, vlogo glasbe in položaj glasbenikov v obdobjih renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;

SC (1.3.2.1)

○: spoznava glasbene oblike in izvajalsko prakso iz obdobj renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;

○: izvaja skladbe iz zgodovinskih obdobj renesanse, baroka, klasicizma in romantike na muzikalen način z upoštevanjem zgodovinskega stila;

○: spoznava ustvarjalnost sodobnih avtorjev 20. in 21. stoletja;

○: spoznava razvoj kitaristike na Slovenskem;

I: *razvija sposobnost vrednotenja igranja na kitaro profesionalnega kitarista, lastnega igranja in igranja vrstnikov, pri čemer izboljšuje kritično poslušanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost;*

SC (2.1.1.1 | 3.3.1.2)

I: *daje pobude in se glasbeno udeležuje na šolskih nastopih in kulturnih dogodkih v okolju.*

SC (1.2.3.1 | 1.2.5.1 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » z igranjem repertoarja iz renesanse in baroka izkaže poznavanje zgodovinskega stila izvajanja;
- » izkaže razumevanje glasbenih oblik klasicističnega obdobja;
- » izkaže razumevanje glasbenih oblik obdobja romantike in 20. stoletja;
- » izkaže razumevanje glasbenega ustvarjanja avtorjev 21. stoletja in sodobnih slovenskih skladateljev;
- » skladbo izvede muzikalno in tehnično precizno;
- » zaigra tri stavke baročne suite (sonate ali partite) ali fugo ali daljšo skladbo iz obdobja baroka;
- » iz obdobja klasicizma zaigra sonato ali daljše variacije oziroma daljšo skladbo;

- » iz obdobj 19., 20. in 21. stoletja zaigra dve stilsko različni skladbi, ena od njiju mora biti delo slovenskega avtorja;
- » vsaj dve skladbi zaigra na pamet.

TERMINI

- renesansa
- barok
- klasicizem
- moderna glasba
- slovenska kitaristika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, *Etude*, *Branje z lista*, *Harmonizacija s kitaro* in *Skladbe*.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dijak v šolskem letu preigra vsaj deset etud.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija sproščenost in spretnost pri zahtevnejših prvinah desne roke: arpeggio, tremolo, rasgueado, tambora;
- : razvija sproščenost in spretnost pri zahtevnejših tehničnih prvinah leve roke: pri osnovnih postavitvah leve roke in prstov, vezavah (tehnični legato), okraskih, barréjih, razponih (ekstenzijah), orientaciji na vratu in menjavah leg;
- : igra vaje, lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;
- : izvaja akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonaliteta;
- : izvaja dvojemke (terce, sekste, oktave, decime);
- : izvaja naravne in umetne flažolete;
- : izvaja artikulacijo: legato, non legato, staccato, portato;
- : razvija dinamične in barvne razlike ter pizzicato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;
- » izkaže oblikovanje ustreznega tona;
- » Izkaže sproščenost in spretnost pri zahtevnejših tehničnih prvinah leve in desne roke;
- » **zaigra vaje, lestvice (tudi kromatiko) v obsegu ene, dveh in treh oktav;**
- » **izvede akordične kadence z akordičnimi figuracijami glavnih tonalitet.**

TERMINI

- arpeggio ◦ tremolo ◦ rasgueado ◦ tambora ◦ okraski ◦ barreji

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične prvine;
- : muzikalno oblikuje ton, motiv in frazo;
- : izvaja diferenciacijo melodije in spremljave v večglasju;
- : razvija hitrost igranja;
- : razvija dinamično, agogično in barvno razlikovanje;
- I: *se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.*
- SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže obvladovanje tehničnih prvin pri izvajanju etud;
- » izkaže muzikalno oblikovanje tona fraze in melodije pri izvajanju etud;
- » oblikuje dinamično, agogično in barvno razlikovanje pri izvajanju etud;
- » **zaigra etude.**

TERMINI

- etuda ○ melodija ○ večglasje

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

BRANJE Z LISTA

CILJI

Dijak:

○: razvija veščino branja z lista na sistematičen način, tako da igra iz not enoglasje po posameznih strunah, enoglasje v nizkih legah (1. in 2. lega), dvoglasje v nizkih legah (1. in 2. lega), enoglasje v višjih posameznih legah, enoglasje z menjavami leg, večglasje (akordično) v nizkih legah (1. in 2. lega), dvoglasje v višjih posameznih legah, dvoglasje z menjavami leg, večglasje (akordično) v višjih posameznih legah, večglasje (akordično) z menjavami leg.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže veščino branja v enoglasju, dvoglasju in akordičnem večglasju z menjavami leg v nezapletenih ritmih.

TERMINI

○ enoglasje ○ dvoglasje ○ večglasje

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku – v prisotnosti učitelja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

HARMONIZACIJA S KITARO

CILJI

Dijak:

- : spoznava različne zapise akordov in jih igra na različnih položajih na inštrumentu;
- : pri skladbah, ki jih igra iz drugih skupin ciljev, analizira harmonski potek;
- : razvija občutek za harmoniziranje melodije;
- : z akordi spremlja učitelja, ki igra melodijo;

I: *ustvarja preproste digitalne vsebine;*

SC (4.3.2.1 | 4.3.3.1)

- : z akordi spremlja sebe, ko poje melodijo (pesmi iz slovenskega in svetovnega ljudskega izročila, pesmi iz zabavne glasbe, izbrane melodije).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra akordično spremljavo ob harmonsko zahtevnejši melodiji.

TERMINI

- akordi ○ akordična igra ○ harmonija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spozna splošne značilnosti različnih obdobj: renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19. in 20. stoletja ter sodobnosti – 21. stoletje;

○: spozna glasbene oblike in izvajalsko prakso iz obdobj renesanse, baroka, klasicizma, romantike – 19., 20. in 21. stoletje;

○: izvaja skladbe iz zgodovinskih obdobj renesanse, baroka, klasicizma in romantike na muzikalen način z upoštevanjem zgodovinskega stila;

○: spozna ustvarjalnost sodobnih avtorjev 20. in 21. stoletja;

I: ob poslušanju glasbe se uči na sebi in drugih prepoznavati različna razpoloženja;

SC (3.3.4.2 | 3.3.1.1)

I: preko spoznavanja družbeno angažirane umetnosti oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.

SC (5.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » z igranjem repertoarja iz renesanse in baroka izkaže poznavanje historičnega stila izvajanja;
- » pozna glasbene oblike klasicističnega obdobja;
- » pozna glasbene oblike obdobja romantike in 20. stoletja;
- » izkaže razumevanje glasbenega ustvarjanja avtorjev 21. stoletja in sodobnih slovenskih skladateljev;
- » izkaže muzikalno in tehnično precizno izvedbo skladb;
- » zaigra štiri stavke baročne suite ali preludij in fugo;
- » zaigra skladbo iz obdobja klasicizma;
- » zaigra skladbo po lastni izbiri iz 19., 20. ali 21. stoletja;
- » zaigra skladbo slovenskega avtorja.

TERMINI

◦ renesansa ◦ barok ◦ klasicizem ◦ suita ◦ sonata ◦ variacije ◦ moderna glasba

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja
- » S polletnim ocenjevanjem znanja na osnovi predpisanih kriterijev
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Šegula, T., Tehnične vaje, Mladi kitarist 3 (DZS)
- » Henze, B., Das Gitarrespiel, V. in VI. zvezek (Hofmeister)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)
- » Giuliani, M., Tehnične vaje op. 1a (Schott)
- » Carlevaro, A., Serie didactica para Guitarra, I.–IV. zvezek (Berry Editorial)
- » Segovia, A., Lestvice 2. in 3. oktave (Columbia Music Co.)
- » Tennant, S., Pumping Nylon (Alfred Publishing)
- » Viola, S., Eserzici progressivi di tecnica chitarristica, vol. 1 in 2 (Sinfonica)
- » Levitt, W., A modern method for guitar, Volumes 1, 2, 3
- » Kappel, H., The Bible of Classical Guitar Technique

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Šegula, T., Mladi kitarist 3 – etude (DZS)
- » Sor, F., Izbor etud iz op. 60, 31 in 35 (različne izdaje)
- » Albert, H., Etude, II. zvezek (Zimmermann)
- » Carcassi, M., Etude op. 60 (Bérben)
- » Carcassi, M., Capricci op. 26 (Schott)
- » Giuliani, M., Etude op. 1a, II. zvezek (Chanterelle, Berben)
- » Brouwer, L., Estudios sencillos (1 do 10) (Max Eschig)
- » Sor, F. / Coste, N., Studi scelti (Sinfonica)

- » Aguado, D., Metodo per chitarra (Bérben)
- » Tárrega, F., Opere per chitarra, vol. 1
- » Giuliani, M., Etude op. 48 (različne izdaje)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)
- » Sagreras, J., Šola za kitaro, 5. del
- » Tortora, G., 12 etud (Sinfonica)

BRANJE Z LISTA

Priporočena literatura:

- » Roberts, H., Guitar Manual Sight Reading
- » Dodgson, S., in Quine, H., At Sight, 60 Reading Exercises for Guitar, Ricordi LD 738
- » Arnold, B., Single String Studies, Muse Eek, New York
- » Hunt, O., Musicianship and Sight Reading for Guitarists
- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Leavitt, W., Reading Studies for Guitar (Berklee press)
- » Lewin, M., Guitar Sample Sight Reading Pieces (Trinity College of London)
- » Benedict, R., Sight Reading for the Classical Guitar, level 1–3 in 4–5 (Alfred)
- » Alexander, J., Mastering Sight Reading for Guitar (Fundamental Changes)
- » Sollory, L., Sound at Sight, Grade 3 in 4–8 (Trinity Guildhall)
- » Guitar Specimen Sight-reading tests: ABRSM
- » Powis, S., Progressive Sight Reading for Classical Guitar

HARMONIZACIJA S KITARO

Priporočena literatura:

- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Langer, M., Acoustic pop guitar solos 1–4 (DUX)
- » Robežnik, J., Vrtiljak melodij (DSS)
- » Sepe, M., Melodije za vselej (DSS)
- » Rossi, A., 101 pezzi celebri classici e operistici (Ricordi)

SKLADBE

Priporočena literatura:

Renesansa:

- » Canzonen und Tänze aus dem 16. Jahrhundert (Universal Edition)
- » Gitarrenmusik des 16. – 18. Jahrhunderts (Deutscher Verlag für Musik)
- » The Renaissance Guitar (Frederick Noad Guitar Anthology)

Barok:

- » Weiss, S. L., Fantazija v d-molu (Universal Edition)
- » Logy, A., Partita a-mol (Universal Edition)
- » de Visée, R., Suite (različne izdaje)
- » Roncalli, L., Suite (Hofmeister)
- » Campion, F., Suite (različne izdaje)
- » Corbetta, F., Suita D-dur
- » Brescianello, G.A., Diciotto Partite per chitarra (Suvini Zerboni)

Klasicizem:

- » Carulli, F., Variacije na italijanski napev (v zbirki Italienische Meister der Gitarre um 1800) (VEB Hofmeister)
- » Legnani, L., Scherzo z variacijami op. 10 (v zbirki Italienische Meister der Gitarre um 1800) (VEB Hofmeister)
- » Sor, F., Variacije na francosko temo op. 28
- » Giuliani, M., Tri sonatine op. 71 (Zimmermann ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Carulli, F., Sonatina op. 81, št. 1 (v zbirki Italienische Meister der Gitarre um 1800) (VEB Hofmeister)
- » Carulli, F., Sonate (v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Diabelli, A., Tri sonate (Schott ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Gragnani, F., Sonatina op. 6 (Artia ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Sor, F., Six petites pièces op. 32

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja:

- » Henze, B., Das Gitarrespiel (Hofmeister) Klassiker der Gitarre (VEB, DVfM)
- » Italienische Meister der Gitarre um 1800 (VEB Hofmeister)
- » Tárrega, F., Doce composiciones (Ricordi)

- » Uhl, A., 10 Stücke für Gitarre (U. E.)
- » Just, F., 5 Spielstücke (VEB Hofmeister)
- » Ponce, M. M., 24 Preludijev (Schott)
- » Villa-Lobos, H., Preludiji (Max Eschig)
- » Villa-Lobos, H., Chôros (Max Eschig)
- » Brouwer, L., Deux thèmes populaires cubains (Max Eschig)
- » Llobet, M., Diez canciones populares Catalañas (Union musical Ediciones)
- » Tisserand, T., Jazzibao (D'Oz)
- » Tisserand, T., Danses & Nostalges (Edition Henry Lemoine)
- » Dyens, R., 20 Lettres (Edition Henry Lemoine)
- » Chandonnet, J., Quatre pieces (D' Oz)

Skladbe slovenskih avtorjev:

- » Šegula, J., Troje razpoloženj (Samozaložba)
- » Prek, S., Nokturno
- » Hladky, K., Gonarski zvonovi (Samozaložba)
- » Hladky, K., Serenada (Samozaložba)
- » Kumar, A., Vala (Sežanski festival kitare)
- » Pelican, M., Amsterdam
- » Pelican, M., Istanbul
- » Strajnar, A., Selfie II. (Samozaložba)
- » Kuhar, N., Pot spominov (Many lones)
- » Kuhar, N., Morska elegija (Samozaložba)
- » Sojar Voglar, Č., The Crousel of Life (Experimental Workshop)
- » Kosovinc, T., Večerna pesem (Samozaložba)
- » Bajda, D., Ludwika (Samozaložba)
- » Pelican, M., Moje mesto (Samozaložba)
- » Kuhar, N., West Sad Stor
- » Kuhar, N., Sonata Classica

» Kuhar, N., Black Hole

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Šegula, T., Tehnične vaje, Mladi kitarist 3 (DZS)
- » Henze, B., Das Gitarrespiel V. in VI. zvezek (Hofmeister)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)
- » Giuliani, M., Tehnične vaje op. 1a (Schott)
- » Carlevaro, A., Serie didactica para Guitarra, I.–IV. zvezek (Berry Editorial)
- » Segovia, A., Lestvice 2. in 3. oktave (Columbia Music Co.)
- » Tennant, S., Pumping Nylon (Alfred Publishing)
- » Viola, S., Eserzici progressivi di tecnica chitarristica, vol. 1 in 2 (Sinfonica)
- » Levitt, W., A modern method for guitar, Volumes 1, 2, 3
- » Kappel, H., The Bible of Classical Guitar Technique

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Sor F., Etude op. 31, op. 35, op. 60 in op. 6 (različne edicije)
- » Albert H., Etude, III. zvezek (Zimmermann)
- » Carcassi M., Etude op. 60 (Bérben)
- » Giuliani M., Etude op. 48 (Chanterelle)
- » Šegula T., Mladi kitarist 3 – Etude (DZS)
- » Brouwer L., Estudios sencillos od 11 do 20
- » Iannarelli, S., Cinq études faciles (Les productions d'Oz)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)

BRANJE Z LISTA

Priporočena literatura:

- » Roberts, H., Guitar Manual Sight Reading
- » Dodgson, S., in Quine, H., At Sight, 60 Reading Exercises for Guitar, Ricordi LD 738
- » Arnold, B., Single String Studies, Muse Eek, New York

- » Hunt, O., Musicianship and Sight Reading for Guitarists
- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Leavitt, W., Reading Studies for Guitar (Berklee press)
- » Lewin, M., Guitar Sample Sight Reading Pieces (Trinity College of London)
- » Benedict, R., Sight Reading for the Classical Guitar, level 1–3 in 4–5 (Alfred)
- » Alexander, J., Mastering Sight Reading for Guitar (Fundamental Changes)
- » Sollory, L., Sound at Sight, Grade 3 in 4–8 (Trinity Guildhall)
- » Guitar Specimen Sight-reading tests (ABRSM)
- » Powis, S., Progressive Sight Reading for Classical Guitar

HARMONIZACIJA S KITARO

Priporočena literatura:

- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Langer, M., Acoustic pop guitar solos 1–4 (DUX)
- » Robežnik, J., Vrtljak melodij (DSS)
- » Sepe, M., Melodije za vselej (DSS)
- » Rossi, A., 101 pezzi celebri classici e operistici (Ricordi)

SKLADBE

Priporočena literatura:

Renesansa:

- » Milan L., Pavane in fantazije (različne izdaje)
- » Dowland J., Melancholy Galliard and Allemande (Universal Edition)
- » Mudarra A., Fantazija (različne izdaje)
- » The Renaissance Guitar (Frederick Noad Guitar Anthology)

Barok:

- » Frescobaldi, G., Aria con Variazioni detta La Frescobalda (Schott)
- » Weiss, S. L., Tombeau sur la mort du Comte de Logy (Ricordi)
- » Sanz, G., Suita v e-molu (različne izdaje)
- » Baron, E. G., Suita v A-duru (Schneider)
- » Bach, J. S., Suite (različne izdaje)

- » Weiss, S. L., Suite (v zbirki Intavolatura di liuto) (Suvini Zerboni)
- » Bach, J. S., Preludiji in fuge (različne izdaje)
- » Telemann, G. Ph., Dodici Fantasie per violino solo, transc. per chitarra C. Marchione (Suvini Zerboni)
- » Buxtehude, D., Suite v e-molu (Prim-Musikverlag)
- » Kellner, D., Fantazije (v D-duru, v d-molu)

Klasicizem:

- » Sor, F., Variacije op. 26, Variacije op. 28
- » Molino, F., Fantazija št. 1 (v zbirki Italienische Meister der Gitarre um 1800)
- » Sor, F., Grand solo op. 14 (Simrock ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVgM)
- » Diabelli, A., Tri sonate (Schott ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Molino, F., Tri sonate (Schott)
- » Sor, F., Sonata op. 15 (Simrock ali v zbirki Klassiker der Gitarre) (VEB, DVfM)
- » Giuliani, M., Six grandes variations op. 112
- » Sor, F., Menueti (različne izdaje)
- » Sor, F., Six petits pièces op. 5 (Chanterelle)

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja:

- » Malats, J., Serenata española (različne priredbe)
- » Tárrega, F., Collected guitar works, vol. 1 in 2 (Chanterelle)
- » Villa-Lobos, H., Chôros št. 1 (Max Eschig)
- » Villa-Lobos, H., Pet preludijev (Max Eschig)
- » Terzi, B., Nevicata (različne izdaje)
- » Lauro, A., Valses Venezolanos (različne izdaje)
- » Uhl, A., 10 Stücke für Gitarre (Universal Edition)
- » Just, F., Spielstücke, 4 Kanzonen (VEB Hofmeister)
- » Ruiz-Pipó, A., Hommage de Cabezón (Max Eschig)
- » Llobet, M., Diez canciones populares Catalanas (Union musical Ediciones)

- » Mertz, J. K., Bardenklänge op. 13 (Chanterelle)
- » Moreno-Torroba, F., Castles of Spain (GFP)
- » Lauro, A., Triptico (Universal Edition)
- » Barrios-Mangoré, A., Julia Florida, Menueti (različne izdaje)
- » Tisserand, T., Tryptique rythmique (D'Oz)
- » Kleyans, F., Anthologie (D'Oz)

Skladbe slovenskih avtorjev:

- » Šegula, J., Troje razpoloženj (Samozaložba)
- » Prek, S., Nokturno
- » Hladky, K., Gonarski zvonovi (Samozaložba)
- » Hladky, K., Serenada (Samozaložba)
- » Kumar, A., Vala (Sežanski festival kitare)
- » Pelican, M., Amsterdam (Samozaložba)
- » Pelican, M., Istanbul (Samozaložba)
- » Kuhar, N., Corfu (d'OZ)
- » Kuhar, N., West Sad Stor (d'OZ)
- » Kuhar, N., Sonata Classica (d'OZ)
- » Kuhar, N., Black Hole (d'OZ)
- » Kosovinc, T., Opravičilo (Samozaložba)
- » Kosovinc, T., Pod platano (Samozaložba)
- » Kosovinc, T., Almira (Samozaložba)
- » Kurtjak, M., Kraška reka (Samozaložba)

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Šegula, T., Mladi kitarist 3 – etude (DZS)
- » Sor, F., Izbor etud iz op. 60, 31 in 35 (različne izdaje)
- » Albert, H., Etude, II. zvezek (Zimmermann)

- » Carcassi, M., Etude op. 60 (Bérben)
- » Carcassi, M., Capricci op. 26 (Schott)
- » Giuliani, M., Etude op. 1a, II. zvezek (Chanterelle, Berben)
- » Brouwer, L., Estudios sencillos (1 do 10) (Max Eschig)
- » Sor, F. / Coste, N., Studi scelti (Sinfonica)
- » Aguado, D., Metodo per chitarra (Bérben)
- » Tárrega, F., Opere per chitarra, vol. 1
- » Giuliani, M., Etude op. 48 (različne izdaje)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)
- » Sagreras, J., Šola za kitaro, 5. del
- » Tortora, G., 12 etud (Sinfonica)

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Sor, F., Etude op. 6 (različne izdaje)
- » Albert, H., Etude, IV. zvezek (Zimmermann)
- » Giuliani, M., Etude op. 48 (različne izdaje, izbor težjih etud)
- » Tárrega, F., Etude, Preludiji (različne izdaje, izbor)
- » Coste, N., Etude op. 38 (različne izdaje, lažje etude)
- » Pujol, E., El Abejorro (Ricordi)
- » Dodgson, S., H. Quine, Studies for Guitar (Ricordi, London)
- » Legnani, L., Capricci op. 20 (Schott)
- » Villa-Lobos, H., 12 etud (Eschig)

BRANJE Z LISTA

Priporočena literatura:

- » Roberts, H., Guitar Manual Sight Reading
- » Dodgson, S., in Quine, H., At Sight, 60 Reading Exercises for Guitar, Ricordi LD 738
- » Arnold, B., Single String Studies, Muse Eek, New York
- » Hunt, O., Musicianship and Sight Reading for Guitarists
- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)

- » Leavitt, W., Reading Studies for Guitar (Berklee press)
- » Lewin, M., Guitar Sample Sight Reading Pieces (Trinity College of London)
- » Benedict, R., Sight Reading for the Classical Guitar, level 1–3 in 4–5 (Alfred)
- » Alexander, J., Mastering Sight Reading for Guitar (Fundamental Changes)
- » Sollory, L., Sound at Sight, Grade 3 in 4–8 (Trinity Guildhall)
- » Guitar Specimen Sight-reading tests (ABRSM)
- » Powis, S., Progressive Sight Reading for Classical Guitar

HARMONIZACIJA S KITARO

Priporočena literatura:

- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Langer, M., Acoustic pop guitar solos 1–4 (DUX)
- » Robežnik, J., Vrtljak melodij (DSS)
- » Sepe, M., Melodije za vselej (DSS)
- » Rossi, A., 101 pezzi celebri classici e operistici (Ricordi)

SKLADBE

Priporočena literatura:

Renesansa:

- » Dowland, J., Air and Galliard (Universal Edition)
- » Dowland, J., Lachrimae Pavan
- » Dowland, J., Fantasie

Barok:

- » Frescobaldi, G., Aria con Variazioni detta La Frescobalda (Schott)
- » Weiss, S. L., Tombeau sur la mort du Comte de Logy (Ricordi)
- » Sanz, G., Suita v e-molu (različne izdaje)
- » Baron, E. G., Suita v A-duru (Schneider)
- » Bach, J. S., Suite (različne izdaje)
- » Weiss, S. L., Suite (v zbirki Intavolatura di liuto) (Suvini Zerboni)
- » Bach, J. S., Preludiji in fuge (različne izdaje)

- » Telemann, G. Ph., Dodici Fantasie per violino solo, transc. per chitarra C. Marchione (Suvini Zerboni)
- » Buxtehude, D., Suite v e-molu (Prim – Musikverlag)
- » Kellner, D., Fantazije (v D-duru, v d-molu)

Klasicizem:

- » Sor, F., Variacije na Mozartovo temo op. 9 (različne izdaje)
- » Giuliani, M., Variacije na Händlovo temo op. 107 (Suvini Zerboni)
- » Sor, F., Grand solo op. 14, Simrock ali v zbirki Klassiker der Gitarre (VEB, DVfM)
- » Giuliani, M., Grande ouverture op. 61 (Berben ali Suvini Zerboni)
- » Carulli, F., Sei andanti op. 320 (Suvini Zerboni)
- » Legnani, L., Variazioni facili sopra un tema di Cenerentola (Ut Orpheus)
- » Molino, F., Tri sonate (Schott)
- » Giuliani, M., Sonata op. 15 (Universal Edition)
- » Sor, F., Sonata op. 15; Grand solo op. 14 (različne izdaje)
- » Diabelli, A., Sonate (različne izdaje)

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja:

- » Viñas, J., Fantasia original (različne priredbe)
- » Terzi, B., Nevicata (različne izdaje)
- » Barrios-Mangoré, A., La Catedral Zanibon, Padova
- » Barrios-Mangoré, A., The complete works of A. Barrios Mangoré vol. 1 in 2 (Mal Bay)
- » de Falla, M., Danza del molinero (različne priredbe)
- » Villa-Lobos, H., Pet preludijev (Eschig)
- » Moreno-Torroba, F., Preludij E-dur (različne izdaje), Madroños (Associated Music Publishers)
- » Moreno-Torroba, F., Suite castellana (Schott)
- » Turina, J., Fandanguillo (Schott)
- » Burghauser, J., Sonata (Artia)
- » Castelnuovo-Tedesco, M., Tarantella (Ricordi)
- » Tansman, A., Dansa pomposa (Schott)

- » Ruiz-Pipo, A., Cancion y Danzo No. 1 (Ediciones musicales, Madrid)
- » Burkhart, F., Passacaglia (Universal Edition)
- » Lagoya, A., Caprice (Ricordi)
- » Dyens, R., Songe capricorne
- » Koškin, N., Three stops on the road
- » Tárrega, F., Spomini na Alhambro (različne izdaje)
- » Ponce, M. M., Sonata classica (Schott)
- » Rodrigo, J., Junto al Generalife (Schott)
- » Tisserand, T., Au tour des valse (Henry Lemoine)

Skladbe slovenskih avtorjev:

- » Lazar, M., Izhodi
- » Strajnar, A., Beguine
- » Ramovš, P., Dva nokturna (Gerig)
- » Ukmar, V., Pet bagatel (DZS)
- » Rojko, U., Minevanje (Ricordi München)
- » Kumar, A., Oljke v snegu (Sežanski festival kitare)
- » Pelican, M., Amsterdam
- » Pelican, M., Istanbul
- » Kuhar, N., Corfu
- » Kuhar, N., West Side Story
- » Kuhar, N., Sonata Classica
- » Kuhar, N., Black Hole
- » Kuhar, N., Adieu Roland
- » Kuhar, N., Scherzo en skai (D'Oz)
- » Strajnar, A., Selfie I. (Samozaložba)
- » Strajnar, A., Metafora iz Saline (Samozaložba)

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Šegula, T., Tehnične vaje, Mladi kitarist 3 (DZS)
- » Henze, B., Das Gitarrespiel, V. in VI. zvezek (Hofmeister)
- » Tárrega, F., Tehnične študije (Universal Edition)
- » Giuliani, M., Tehnične vaje op. 1a (Schott)
- » Carlevaro, A., Serie didactica para Guitarra, I.–IV. zvezek (Berry Editorial)
- » Segovia, A., Lestvice 2. in 3. oktave (Columbia Music Co.)
- » Tennant, S., Pumping Nylon (Alfred Publishing)
- » Viola, S., Eserzici progressivi di tecnica chitarristica, vol. 1 in 2 (Sinfonica)
- » Levitt, W., A modern method for guitar, Volumes 1, 2, 3
- » Kappel, H., The Bible of Classical Guitar Technique

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Sor, F., Etude op. 29 in op. 6 (različne edicije)
- » Albert, H., Perpetuum mobile, Am Springbrunnen, Spinnrar Etude iz Lehrgang der künstlerischen Gitarrespiels – III. del (Lienau)
- » Tárrega, F., Recuerdos de la Alhambra (različne izdaje)
- » Coste, N., Etude op. 38
- » Legnani, L., Capricci op. 20 (Schott)
- » Villa-Lobos, H., 12 etud (Eschig)
- » Ponce, M. M., Preludiji (Schott)
- » Pujol, E., Etude iz dela Escuela resonada de la Guitarra (Ricordi)
- » Pujol, E., El Abejorro (Ricordi)
- » Bogdanović, D., Sedam etuda (različne izdaje)
- » Dodgson, S., H. Quine, Studies for Guitar (Ricordi, London)
- » Ghedini, G., Studio da concerto (Ricordi)
- » Gnatalli, R., 16 studies for guitar (Chanterelle)

BRANJE Z LISTA

Priporočena literatura:

- » Roberts, H., Guitar Manual Sight Reading
- » Dodgson, S., in Quine, H., At Sight, 60 Reading Exercises for Guitar, Ricordi LD 738
- » Arnold, B., Single String Studies, Muse Eek, New York
- » Hunt, O., Musicianship and Sight Reading for Guitarists
- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Leavitt, W., Reading Studies for Guitar (Berklee press)
- » Lewin, M., Guitar Sample Sight Reading Pieces (Trinity College of London)
- » Benedict, R., Sight Reading for the Classical Guitar, level 1–3 in 4–5 (Alfred)
- » Alexander, J., Mastering Sight Reading for Guitar (Fundamental Changes)
- » Sollory, L., Sound at Sight, Grade 3 in 4–8 (Trinity Guildhall)
- » Guitar Specimen Sight-reading tests (ABRSM)
- » Powis, S., Progressive Sight Reading for Classical Guitar

HARMONIZACIJA S KITARO

Priporočena literatura:

- » Leavitt, W., A Modern Method for Guitar (Berklee press)
- » Langer, M., Acoustic pop guitar solos 1–4 (DUX)
- » Robežnik, J., Vrtljak melodij (DSS)
- » Sepe, M., Melodije za vselej (DSS)
- » Rossi, A., 101 pezzi celebri classici e operistici (Ricordi)

SKLADBE

Priporočena literatura:

Renesansa:

- » Dowland, J., Air and Gigue (Universal Edition)
- » Dowland, J., Fantazije (izbor)
- » Dowland, J., Sir John Smith's His Almain
- » Dowland, J., The Earl of Essex His Galliard

Barok:

- » Gaultier, D., Suite (Hofmeister)
- » Baron, E. G., Suita v A-duru (Schneider)
- » Bach, J. S., Suite (različne izdaje)
- » Weiss, S. L., Suite v zbirki Intavolatura di liuto (Suvini Zerboni)
- » Bach, J. S., Preludiji in fuge (različne izdaje)
- » Buxtehude, D., 2 suiti (Prim-Musikverlag)

Klasicizem:

- » Giuliani, M., Variacije na Händlovo temo op. 107 (Suvini Zerboni)
- » Giuliani, M., Grande ouverture op. 61 (Berben ali Suvini Zerboni)
- » de Fossa, F., Première Fantasia op. 5 (Orphée)
- » Giuliani, M., Sonata op. 15 (Universal Edition)
- » Sor, F., Sonata op. 22 (Simrock)
- » Sor, F., Grand solo op. 14, Variacije op. 9, op. 26 in op. 28

Skladbe 19., 20. in 21. stoletja:

» Paganini, N., Grande sonate A-dur (različne priredbe Velike sonate za kitaro s spremljavo violine)

- » Viñas, J., Fantasia original (različne izdaje)
- » Albéniz, I., Leyenda (različne priredbe)
- » Villa-Lobos, H., Pet preludijev (Eschig)
- » Moreno-Torroba, F., Suita castellana (Schott)
- » Moreno-Torroba, F., Sonatina
- » Rodrigo, J., Sarabanda lointaine (Eschig)
- » Rodrigo J., En los trigales (Edicion musicales Madrid)
- » Turina J., Hommage à Tárrega (Garrotin, Soleares) (Schott)
- » Turina J., Sonata (Schott)
- » Burghauser, J., Sonata (Artis)
- » Tansman, A., Suite In mondo Polonico (Eschig)

- » Ruiz-Pipó, A., Cancion y Danzo No. 1 (Ediciones musicales, Madrid)
- » Burkhart, F., Passacaglia (U. E.)
- » Bogdanović, D., Six balcan miniatures (GSP)
- » Apostel, H. E., Sechs Musiken (U.E.)
- » Petrassi, G., Suoni notturni (Ricordi)
- » Barrios-Mangoré, A., The complete works of Barrios Mangoré, A., vol. 1 in 2 (Mal Bay) izbor
- » Ponce M. M., Sonatina Meridional (Schott)
- » Walto, W., Pet bagatel (Oxford University Press)
- » Koškin, N., Three stops on the road
- » Koškin, N., Usher Waltz
- » Dyens, R., Songe capricorne (Hommage à Tárrega)
- » Granados, E., Španski plesi
- » Tárrega, F., Spomini na Alhambro
- » Tansman, A., Cavatina et Danza pomposa (Schott)

Skladbe slovenskih avtorjev:

- » Ramovš, P., Dva nokturna (Gerig)
- » Srebotnjak, A., Due movimenti (Suvini Zerboni)
- » Lazar, M., Izhodi (Sežanski festival kitare)
- » Lazar, M., Invencija (Sežanski festival kitare)
- » Strajnar, A., Beguine (DZS)
- » Strajnar, A., Tango za Anjo (DZS)
- » Ukmar, V., Pet bagatel (DZS)
- » Šaljić, B., Avtron (Samozaložba)
- » Vrhunc, L., Na vetru (Sežanski festival kitare)
- » Rojko, U., Minevanje (Ricordi München)
- » Kumar, A., Oljke v snegu (Sežanski festival kitare)
- » Pelican, M., Amsterdam
- » Pelican, M., Istanbul

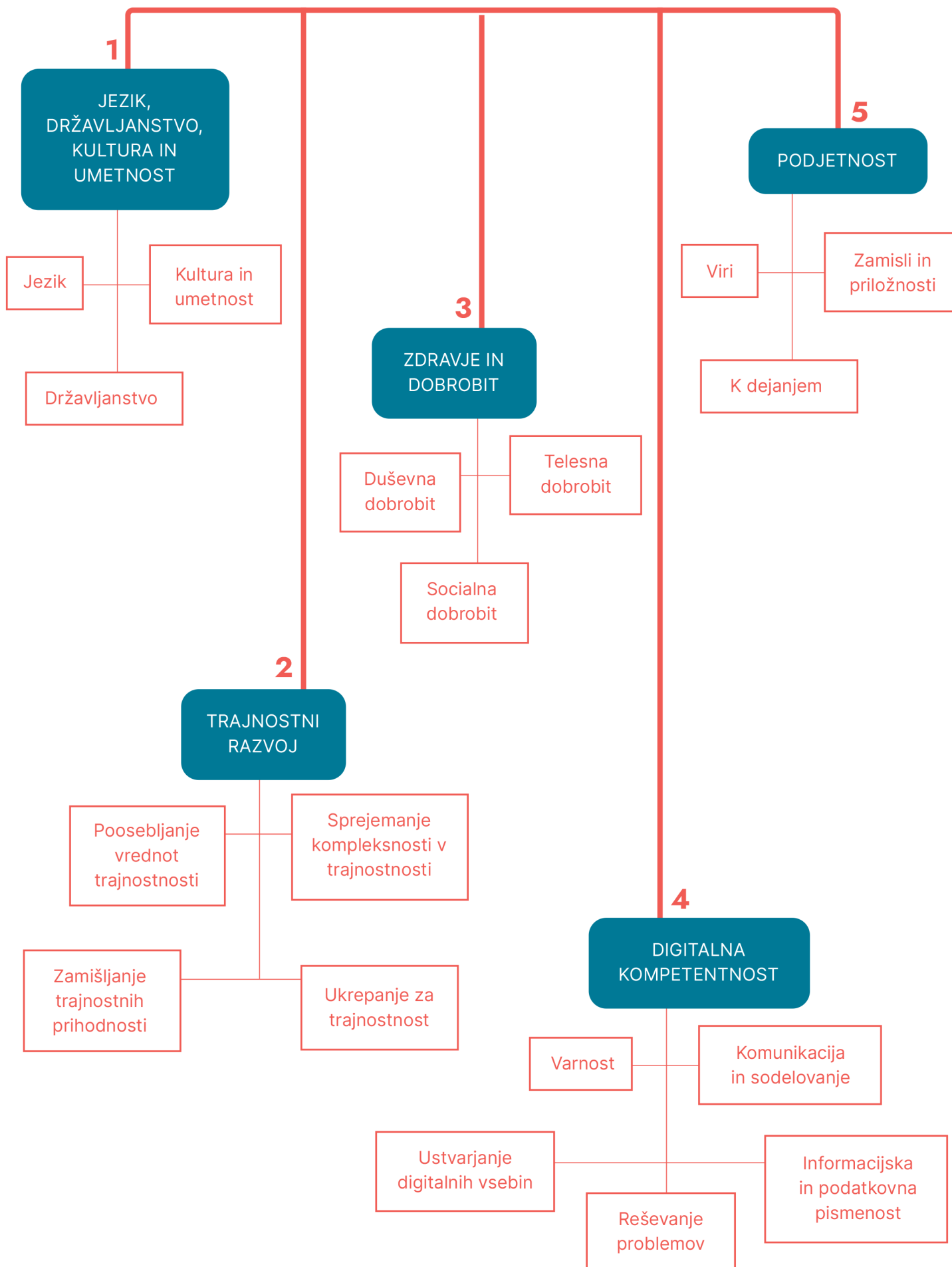
- » Kuhar, N., Corfu
- » Kuhar, N., West Sad Story
- » Kuhar, N., Sonata Classica
- » Kuhar, N., Black Hole
- » Kuhar, N., Adieu Roland
- » Bucić, M., Trije haikuji (Samozaložba)

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.